

Utfordringer knyttet til avløpssektoren

avd.dir Gunhild Dalaker Tuseth
klima - og miljøvern avdelingen

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Avløpssektoren i møte med klimaendringene

- Mer intens nedbør gir store utfordringer
- Det er stort etterslep på vedlikehold og oppgradering av avløpsnett og renseanlegg i dag
- Det vil kreve store investeringer for å øke kapasiteten på avløpssystemene
- Strengere krav til:
  - Fornyning av avløpsnett
  - Reduksjon av fremmevann
  - Måling av overløp

Foto: Gunhild Dalaker Tuseth

Effekter på avløpsrensaneanleggene

- Regnvann/fremmedvann gir dårligere rensing og økte utslipp fra rensaneanleggene
- Overvann og forurensninger ender opp i avløpsslammet
- Kommunene må ta klimahensyn i miljørisikovurderingene
- Avløpsanlegg må ikke planlegges i flomutsatte områder

Foto: Gunhild Dalaker Tuseth

STORTINGET

Hurdalsplattformen

FOR EN REGJERING UTGÅTT FRA
ARBEIDERPARTIET OG SENTERPARTIET

2021-2025

Vedtak 575

Stortinget ber regjeringen legge fram helhetlig plan for Oslofjorden – med mål om at fjorden skal oppnå god miljøtilstand, restaurere viktige naturverdier, fremme et aktivt friluftsliv og ivareta det biologiske mangfoldet.

nr. 1350 | 2019

Forslag til helhetlig plan for Oslofjorden

Ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv

Klima- og miljødepartementet

Tiltaksplan

Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv

Se vedlagt adresseliste

Deres ref

Vår ref
23/2456-

Dato
15. desember 2023

Kommunenes ansvar for oppfølging av tiltakene i helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord

Den 7. november hadde jeg som klima- og miljøminister gleden av å lede mitt første møte i Oslofjordrådet. Som flere var inne på i møtet, har vi alle et viktig ansvar for å få gjennomført tiltakene som skal til for å snu utviklingen i fjorden. Fra statens side skal vi eksempelvis ta ansvar for å få på plass nytt gjødselregelverk. Som oppfølging av møtet sender jeg med dette brevet en oppfordring til alle kommuner i Oslofjordens nedbørsfelt til å gjøre sin del av jobben. Målet er at vi i fellesskap styrker arbeidet med tiltak for fjorden slik at vi sammen kan bedre fjordens tilstand og sikre at vi kan få en ren og rik Oslofjord til glede både for nålevende og fremtidige generasjoner.

Jeg oppfordrer alle kommuner i Oslofjordens nedbørsfelt til å:

- Legge opp til en politisk behandling av tiltakene i kommunen, og jobbe aktivt med å raskt gjennomføre de tiltakene i Oslofjordplanen som kommunen har ansvaret for.
- Jobbe systematisk med miljøtiltak knyttet særlig til utslipp fra kommunalt avløp og avløp i spredt bebyggelse, kantsoner langs vassdrag og tiltak som sikrer vannmiljøet gjennom god arealplanlegging.
- Starte planleggingen nå for å få på plass nitrogenfjerning fra avløpsvann. Se til gode

Tiltak - 7 innsatsområder

- Redusere utslipp fra kommunalt avløp og avløp i spredt bebyggelse
- Redusere arealavrenning fra jordbruket
- Redusere tilførsler av miljøgifter og marin forurensning
- Ivareta sårbare arter, naturtyper og kulturminner
- Restaurering av naturverdier
- Friluftsliv
- Tverrgående tiltak for helhetlig forvaltning av Oslofjorden

Foto: Gunhild Dalaker Tuseth

FOTO: Erling Sørensen / Hæfstenringkollidatol

Torskebestanden i Oslofjorden går ned, og Mattryknet advare mot å spise torsk fra indre Oslofjord på grunn av høyt innhold av tungmetaller.

Oslofjorden er nesten tom for fisk

Torskebestanden har kollapset og flere steder er innholdet av miljøgifter så høyt at fisk og skaldyr ikke kan spises, viser ny rapport.

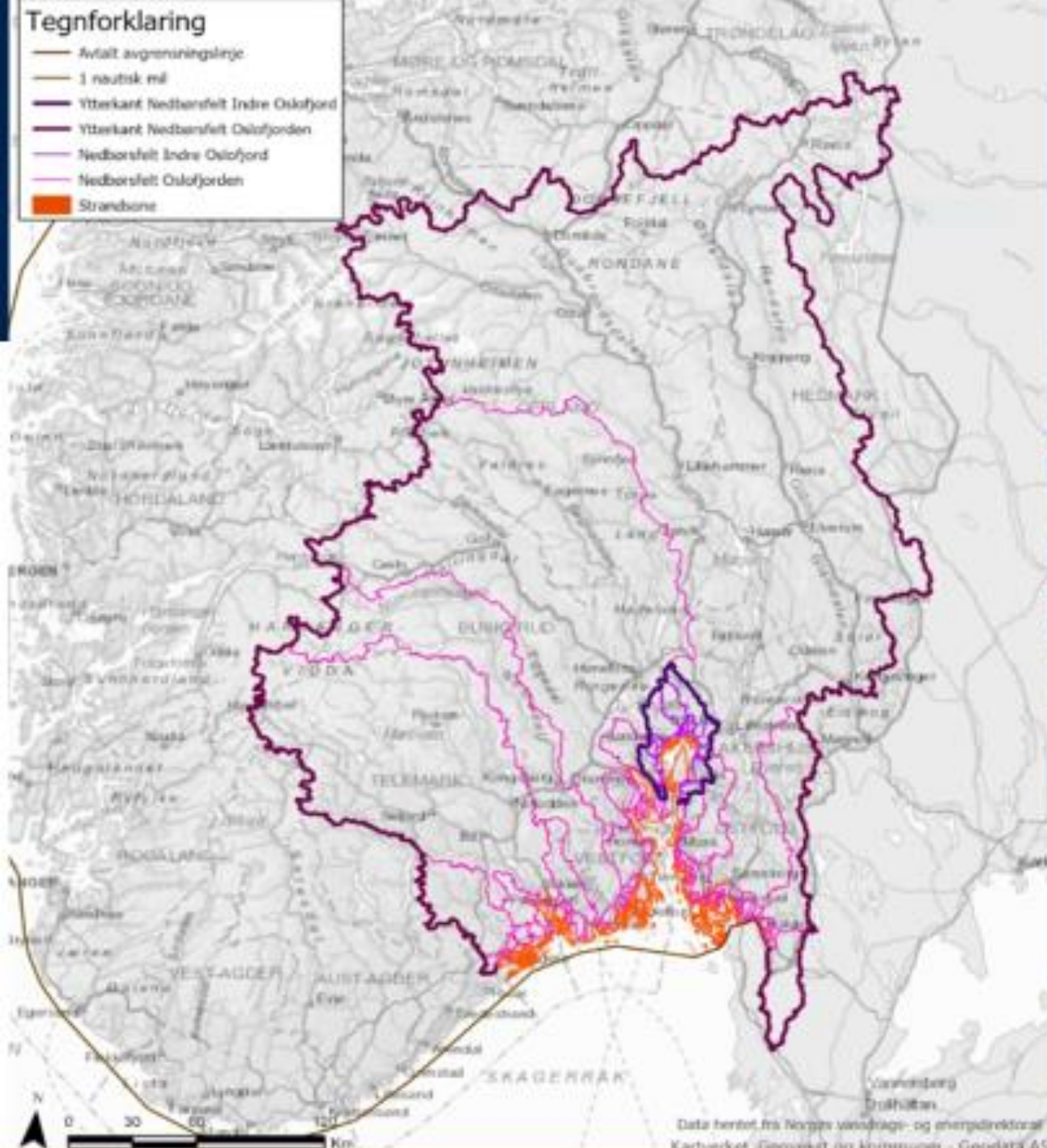
Frøydis Braathen
Torstein Ringnes (multimedia)

Publisert: 05. des 2019 16:45

Oppdatert: 04. des 2019 18:17

Tegnforklaring

- Avtalt avgrensingslinje
- 1 nautisk mil
- Ytterkant nedbørsfelt Indre Oslofjord
- Ytterkant nedbørsfelt Oslofjord
- Nedbørsfelt Indre Oslofjord
- Nedbørsfelt Oslofjord
- Strandsone

Oslofjordens nedbørsfelt

Miljødirektoratet varsler strengere nitrogenrensekrav i brev av 13.5.2022

- Alle kommuner og IKS som tilhører en omfattende tettbebyggelse innenfor Oslofjordens nedbørsfelt må forvente **krav om nitrogenfjerning**
- Alle kommuner på følge opp bedre allerede eksisterende krav
- Flest mulig kommuner med utslipp direkte til Oslofjorden eller sidefjorder må starte prosjektering av N – fjerning før de formelt får krav om det.

Lenke til brevet her på vår nettside:

<https://www.statsforvalteren.no/nb/oslo-og-viken/miljo-og-klima/nyheter---miljo-og-klima/2022/05/behov-for-krav-om-nitrogenfjerning-for-avlopsrenseanlegg-tilknyttet-oslofjorden/>

Ivaretagelse av avløpsinfrastruktur i arealplanlegging

- Avløp er kritisk infrastruktur som må planlegges tidlig i planprosessen. Overordnede VA-planer for hele kommunen er viktig.
- **Pbl. § 27-2: Bortledning av avløpsvann skal være sikret og i samsvar med forurensningsloven før opprettelse eller endring av eiendom til bebyggelse eller oppføring av bygning blir godkjent.**
- Tilførsel av ytterligere påkoblinger til et renseanlegg som i dag ikke driver lovlig, er også i strid med forurensningsloven.
- Rekkefølgebestemmelser er avgjørende

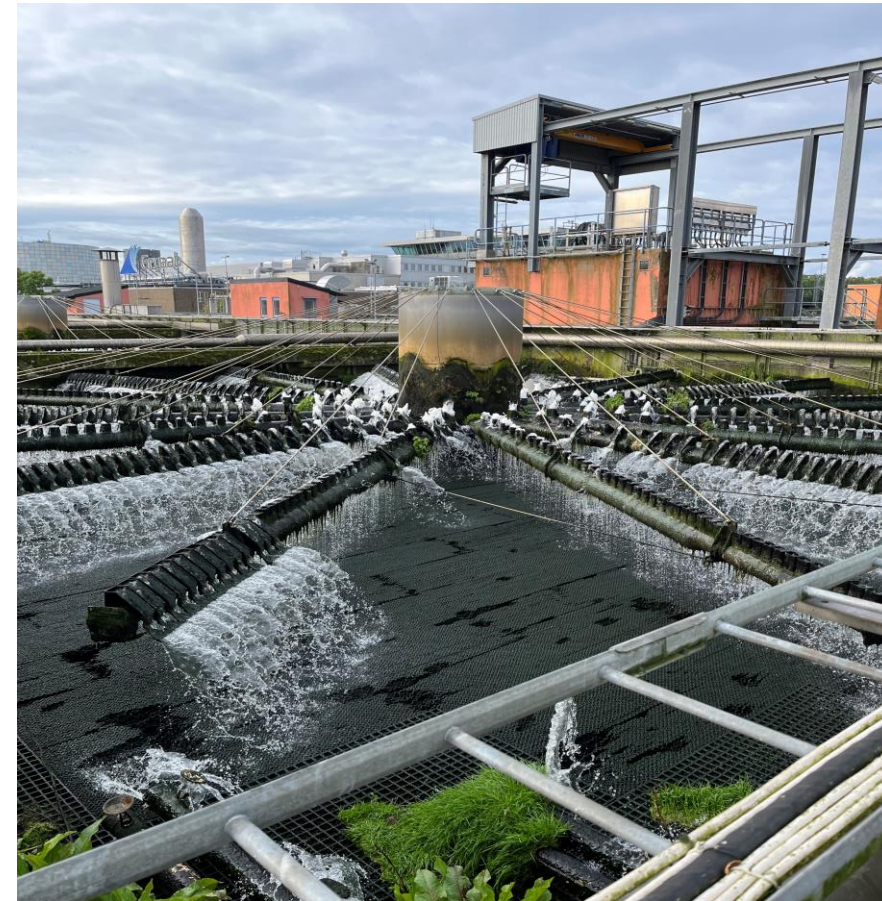

Foto: Gunhild Dalaker Tuseth